

Rusko už nezvládne garantovat mír, zní z Arménie. Země se odklání od Moskvy, pokukuje na Západ

ct24.ceskatelevize.cz/svet/3614908-rusko-uz-nezvladne-garantovat-mir-zni-z-armenie-zeme-se-odklani-od-moskvy-pokukuje-na

Arménský premiér Nikol Pašinjan
Zdroj: ČTK / AP Autor: Tigran Mehrabyan

Po rozpadu Sovětského svazu Arménie delegovala velkou část kontroly nad železnicemi, energetickým sektorem a dokonce i vlastními hranicemi na Rusko. Když se v roce 2020 čtyřiačtyřicet dní bránila silnějším, Tureckem podporovaným silám Ázerbájdžánu, byly to ruské jednotky, které přispěly k příměří.

V současnosti je ale ruská armáda plně nasazena na Ukrajině a v Jerevanu narůstají obavy, zda jsou vojáci vůdce Vladimira Putina ochotni či schopni udržet mír na Kavkaze. Napětí roste i proto, že hrozí obnovení bojů mezi Arménií a Ázerbájdžánem o odtrženou enklávu Náhorní Karabach.

„V důsledku událostí na Ukrajině se schopnosti Ruska změnily,“ konstatoval v rozhovoru se serverem Politico Pašinjan a uznal, že Moskva není v jednoduché situaci, neboť strategický význam Ázerbájdžánu i jeho spojence Turecka pro ni od začátku invaze není zanedbatelný.

„Měli bychom se v této situaci pokusit maximálně snížit závislost na ostatních. Chceme být nezávislou, suverénní zemí. Ale zároveň musíme najít způsob, jak neskončit v centru ostrých střetů mezi Západem a Východem,“ zdůraznil arménský premiér.

Spoléhat na pomoc „velkého ruského ochránce“ pokaždé, když se jakýkoli konflikt rozhoří, je podle Pašinjana neudržitelné.

Ázerbájdžánské sevření

Náhorní Karabach byl od rozpadu Sovětského svazu dějištěm dvou válek, přičemž Rusko v obou případech zasáhlo. A ani období příměří nebyla klidná, ke střetům mezi Arménií a Ázerbájdžánem docházelo ve větší či menší intenzitě opakovaně.

Jerevan už se nechce spoléhat na schopnost Moskvy udržet na Kavkaze status quo. „Bezpečnostní situace se rapidně změnila v důsledku střetů podél hranice a invaze na území Náhorního Karabachu,“ uvedl Pašinjan a obvinil Ázerbájdžán z vytvoření „humanitární krize“ uzavřením Lachinského koridoru – jediné dálnice spojující zmíněný region s Arménií, kterou měly ruské jednotky střežit podle mírových podmínek z roku 2020.

Mnoha konvojem pomoci je fakticky zakázán vstup do enklávy a ruské síly navzdory ázerbájdžánské blokádě nezasáhly, což arménskou vládu rozhněvalo. Ázerbájdžán následně popřel, že by záměrně přerušil dodávky do Náhorního Karabachu, a tvrdil, že karavany s pomocí převážely kontraband a jsou míněny jako „provokace“.

Humanitární organizace tvrdí, že dodávky potravin a paliva byly na měsíce zablokovány a vydaly varování před hrozícím hladomorem. Ázerbájdžánská vláda vyzvala karabašské Armény, aby složili zbraně, dostali zásoby potravin a paliva z Ázerbájdžánu a přijali vládu v Baku jako svou vlastní.

Tato výzva podle Pašinjana ukázala, že Rusko už se mírových podmínek z roku 2020 nadrží. „To vše... mělo být v kompetenci ruských jednotek. S odkazem na to, že problémy na území Náhorního Karabachu existují, ve své misi jednoznačně selhaly.“

Zároveň ale dodal, že nemůže s jistotou tvrdit, že pokud by ruské jednotky v Náhorním Karabachu operovaly, situace by byla lepší.

Arménie uzná ICC, posílá pomoc Kyjevu

Frustrace z neschopnosti Rusů pomoci v naléhavé situaci je součástí zhoršujících se vazeb mezi Moskvou a Jerevanem.

Arménská vláda kupříkladu podnikla kroky k ratifikaci takzvaného Římského statutu, čímž definitivně uzná jurisdikci Mezinárodního trestního soudu (ICC), orgánu, který obvinil ruského prezidenta Putina z válečných zločinů a vydal na něj zatykač. Pokud se Arménie připojí, o čemž je Pašinjan přesvědčen, stane se 124. zemí, která tak učinila.

Odkaz

[Arménům v Karabachu se kvůli ázerbájdžánské blokádě nedostává potravin či léků. Jerevan varuje před genocidou](#)

Během minulého týdne ruské ministerstvo zahraničí informovalo, že si předvolalo arménského velvyslance k rozhovoru o z pohledu Kremlu nepřátelských krocích Arménie. Nelíbilo se mu totiž rozhodnutí Jerevanu zaslat poprvé od začátku ruské invaze humanitární pomoc na Ukrajinu.

Arménie také stáhla svého zástupce z vojenské Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti (OSKB) zahrnující šest zemí bývalého Sovětského svazu (Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Rusko, Tádžikistán). Alianci vedenou Moskvou obvinila, že nereagovala na její žádosti o podporu poté, co Ázerbájdžán [loni v září zahájil ofenzivu](#).

Anthony Brenton, bývalý britský velvyslanec v Rusku, agentuře Reuters sdělil, že „mizerný výkon Ruska na Ukrajině“ přiměl státy jako Arménie, které na jeho podpoře dříve závisely, k „hledání jiných spolehlivějších ochránců“.

Pašinjanova vláda krátce nato ohlásila varování, že ázerbájdžánští vojáci se shromažďují na arménských hranicích – což Ázerbájdžán popírá – a ve snaze obnovit dialog mezi oběma zeměmi začala hledat mezinárodní pomoc.

Odkaz

Fiala i Pašinjan se shodli na potřebě mírového řešení vztahů Arménie s Ázerbájdžánem

Pašinjan už se obrátil na vedoucí představitele několika západních zemí včetně Spojených států, Francie a Německa s žádostí o pomoc při zprostředkování dohody s Baku.

Cvičení s americkými vojáky

Arménie navíc pozvala americké vojáky, aby v zemi uspořádali společná cvičení s kódovým označením Eagle Partner. Příjezd 85 vojáků na výcvikovou misi pochopitelně vyvolal silnou negativní reakci ruské vlády. Američané budou trénovat se 175 příslušníky arménské 12. mírové brigády. Cílem je připravit je tak, aby vyhověli standardům NATO a mohli se účastnit mezinárodních mírových misí.

Desetidenní výcvik se bude konat poblíž arménské metropole Jerevanu. Zúčastní se ho příslušníci americké 101. výsadkové divize, nebo kansaské národní gardy.

Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov prohlásil, že spolupráce s Američany vypadá „divně“ v kontextu posledních dvou let, kdy se Arménie opakovaně odmítala účastnit cvičení s pěti dalšími členy OSKB. „Nevěřím, že to bude pro někoho dobré, včetně samotné Arménie,“ pokračoval Lavrov a dodal: „Kamkoliv Američané dorazí, vždy to znamená potíže.“

Americká armáda charakterizovala operaci Eagle Partner jako klasický výcvik, který má rozšířit dlouhodobý vztah arménské armády s kansaskou národní gardou.

„Eagle Partner je skvělou příležitostí pro vojáky ze dvou zemí k vybudování nových vztahů na taktické úrovni a ke zvýšení interoperability pro mírové operace,“ vysvětlil plukovník Martin O’Donnell, mluvčí amerického velení v Evropě a Africe. „Staví na dvacetiletém vztahu, který si kansaská národní garda s arménskou armádou vybuďovala,“ uzavřel O’Donnell.